

Marlēna Krasovska

“Pāri pār tiltu”: par Starptautisko bērnu literatūras un bibliotēku darbinieku konferenci 2009.gada 15.maijā Rīgā

Gadskārtējā bērnu literatūrai un bērnu bibliotēku darbam veltītā pavasara konference norisēja kultūras programmas “Holandes dienas Latvijas bērniem” ietvaros un bija veltīta Starptautiskās bērnu un jaunatnes grāmatu padomes (*The International Board on Books for Young People, IBBY*) Latvijas nodaļas — Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padomes (LBJLP) — un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra (BLC) 15 gadus ilgajai sadarbībai ar *IBBY* Niderlandes nodaļu. Nepavisam ne nejauši par konferences norises vietu bija izvēlētas BLC telpas Rīgā, Tērbatas ielā 75, — 1998. gadā tās izveidotas un mūsdienīgi aprīkotas, pateicoties *IBBY* Niderlandes nodaļas atbalstam, piesaistot prinča Bernharda fonda Amsterdamā finansējumu.

2009.gada konferences dalībniekus ar savu klātbūtni pagodināja viesi: *IBBY* Niderlandes nodaļas prezidente **Trīše Frolanda-Leba** (*Truusje Vrooland-Löb*) un niderlandiešu rakstnieki **Hanss Hāgens** (*Hans Hagen*) un **Žaks Frīns** (*Jacques Vriens*).

Kā allaž, gadskārtējo Latvijā izdotās bērnu un jauniešu literatūras kopainu varēja vērot BLC veidotajā izstādē “Es esmu pasaule: 2008.gadā Latvijā izdotās bērnu grāmatas”, kuru šogad papildināja niderlandiešu bērnu grāmatu ilustrāciju izstāde “Holandes drukas gardumi”. Tājā bija eksponētas 84 ilustrācijas no 13 bērnu grāmatu ilustratoru darbu izlasēm, kas atklāja māksliniecisko stilu un tehniku daudzveidību niderlandiešu bērnu grāmatu mākslā.

Viesi no Niderlandes: IBBY Niderlandes nodaļas prezidente T. Frolanda-Leba (no kreisās), rakstnieka Ž. Frīns sieva Terēze Frīns un rakstnieki Ž. Frīns un H. Hāgens

BLC vadītāja S.Tretjakova stāsta par 15 gadu sadarbību ar IBBY Niderlandes nodaļu

15 gadus sadarbībā ar *IBBY* Niderlandes nodaļu

Konferenci atklājot, BLC vadītāja **Silvija Tretjakova** pastāstīja par BLC un *IBBY* Niderlandes nodaļas sadarbības aizsākumu *IBBY* kongresā “Stāstu stāstišana” (*Storytelling*) 1996.gadā Niderlandē, kā arī par lielākajiem kopprojektiem. Viens no tiem bija 2000.gadā īstenotā lasīšanas veicināšanas programma pirmsskolas vecuma bērniem “Kaktiņā ar savu grāmatiņu” — *IBBY* Niderlandes nodaļas sarūpētās bilžu grāmatu kastes apceļoja visu Latvijas reģionu bibliotēkas, rosinot bērnu fantāziju un interesi par grāmatu. Interesants projekts 2003.gadā bija “Dzejas plākātī”. Tie tapa pazīstamu Niderlandes un Latvijas bērnu rakstnieku un grāmatu ilustratoru sadarbībā — latviešu autoru darbus ilustrēja Niderlandes mākslinieki, bet niderlandiešu — Latvijas ilustratori. 2001.gadā ar *IBBY* Niderlandes nodaļas finansējumu kopēja lasīšanas veicināšanas projekta ietvaros tika izdota latviešu rakstnieku Andras Neiburgas, Māra Runguļa un Niderlandes rakstnieku Ž. Frīnsa, H. Hāgena un mākslinieka Aleksa de Volfa stāstu grāmatiņa bērniem “Pāri pār tiltu”. Krājumā apkopoti stāsti par notikumiem 7–12 gadus vecu bērnu dzīvē Latvijā un Niderlandē, klāt pievienota īpaša metodiķa bērnu kritiskās domāšanas attīstīšanai lasīšanas nodarbībās. Stāstu krājums ir spilgts piemērs, kā literatūra var klūt par tiltu, kas veicina divu atšķirīgu valstu un tauku kultūru un tradīciju sastapšanos.

Papildus veiksmīgi īstenotiem kopprojektiem Niderlandes kolēģiem izsakāma pateicība arī par dalīšanos bagātīgajā profesionālajā pieredzē un jaunām idejām bibliotēku darbā ar bērniem. S.Tretjakova atminējās, cik pārdomas rosinoši un iedvesmojoši vēl nesen PSRS totalitārās iekārtas “tradīcijās” dzīvojušajiem Latvijas bibliotekāriem bijis redzēt Niderlandes rakstnieka H. Hāgena dzīvesprieķīgo, brīvo un atraisīto komunicēšanu ar bērniem. Ne tikai labi komplektēts krājums — bibliotekāra izturēšanās stils, attieksme pret bērnu nereti ir izšķirošais, lai mazais lasītājs aizrautīgi dotos nezināmajā grāmatu pasaulē.

Un — izrādās, arī slavenās “Bērnu žūrijas” pamatideja, tagad gan, tiesa, krietni radoši attīstīta, nākusi no Niderlandes!

Oriģinālliteratūra bērniem 2008.gadā

LBJLP prezidentes, Latvijas Universitātes (LU) Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes Skolotāju izglītības nodalas profesores **Ilzes Stikānes** uzdevums izvētit 2008.gadā Latvijā izdotās bērnu un jauniešu oriģinālliteratūras ražu nebija no vieglajiem — kopumā iznākušas 74¹ grāmatas, no tām: jaunas — 53 (dzeja — 12, literārās pasakas un fantāzijas literatūra — 24, reālo dzīvi tēlojoša proza — 15, fabulas — 2), atkārtoti izdevumi — 9, folklora un dzejoļu izlases — 11, bērnu jaunrade — 1. Literatūras sakuplošanu lielā mērā veicinājuši oriģinālliteratūras manuskriptu konkursi. 2008.gadā jau otro konkursu "Baltā Vilka grāmatas: latviešu oriģinālliteratūra bērniem" organizēja LBJLP, aicinot rakstīt prozu pusaudžiem un jauniešiem, otro gadu noritēja arī apgāda "Zvaigzne ABC" konkurss "Zvaigznes grāmata. Latviešu oriģinālliteratūra bērniem un jauniešiem". Autoru atsaucība Latvijas mērogiem bijusi apbrīnojami liela, piemēram, apgāda "Zvaigzne ABC" konkursam 2007.gadā tika iesniegti vairāk nekā 130, bet 2008.gadā — vairāk nekā 90 darbi.

Pateicoties konkursiem, 2008.gadā krasī palielinājies pusaudžiem adresētu izdevumu skaits — līdz šīm tas bijis tukšākais latviešu literatūras apcirknis. Reālo dzīvi tēlojošajā pusaudžu prozā gan iezīmējas visai tumšas krāsas, drūmu problēmu loks: šķirtas ģimenes, alkoholisms, pašnāvības, internātskolas dzīves atspogulojums. Raksturīgi tēlot ārējās, sociālās negācijas, kas atspogulojas pusaudžu izjūtās. Pavisam maz ir darbu, kuros pusaudzis tēlots gaišs, harmonisks un spēj rast izeju no grūtām dzīves situācijām. Gluži neviens rodas asociācija "pusaudzis = problēmas". Tieši tādēļ šajā "bēdu lejā" valdzina darbi, kuros pausts pozitīvisms, piemēram, gaišais, iekšēji stiprais galvenās varones tēls Annas Skaidrites Gailītes darbā "Patrīcijas dienasgrāmata". Ar labestību un sirsniņu piesaista arī levas Samauskas "Enģelītis". Tājā akcentētas vērtības: mīlestība, mājas, ģimenes vienotība, ticība Dievam, sirdsdegsme, drosme. Darbs rosina lasītājā pārliecību, ka jebkuras grūtības ir iespējams pārvarēt.

I.Stikāne analizēja atsevišķus darbus, gan raksturojot pozitīvās iezīmes, gan arī norādot uz klūdām. Kā veiksmīga debija tika izcelta Mairas Dobeles prozas grāmata "Nepareizas dzīves skola", kurā spilgti atklāta pusaudzes ikdiena, pretrunīgums, vēlme būt pieaugušai reizē ar apburošu bēriņšķigumu, emociju pārbagātību, kas pārliecinoši motivēta. Domāt un līdzi just rosināši ir pārliecinoši patiesie vecmāmiņas stāsti Ilzes Ingrānes grāmatā "Baltā stunda". Intrīģējošs ir Māra Runguļa darba "Sniega cilvēki" sižets: rakstnieks turpina savu iemīloto tematu, kas saistās ar baiļu valdzinājumu un ļauj noticēt, ka noslēpumainais ir tepat mums apkārt. Trūkums — darbam nav sižeta kāpinājuma, trūkst kulminācijas momenta. Savukārt Sandras Vensko garstāstu "Mare vairs nerunās" uztvert traucē sadrumstalotais, fragmentārais vēstijuma veids. Maijas Laukmanes stāstā "Lai dzīvo vasaras sodība!" pietrūkst spraigma, bet jau pieminētajā A.S.Gailītes "Patrīcijas dienasgrāmatā" autorei vietām nav izdevies ieturēt pusaudzei raksturīgu izteiksmes stilu — garie un samākslotie teikumi neļauj noticēt, ka dienasgrāmatu tiešām rakstījusi

meitene. Māra Mičerevska stāsts "Septīnas dienas Miltiņu Karalvalstī" liek vilties, jo tā nosaukums sola piedzīvojumus, bet notikumu risinājums saturā gaitā izplēn. "Bērnu grāmatai ir jāaizrauj!" uzsvēra I.Stikāne. Neveiks-mīga bijusi iecere šīs grāmatas tekstam pievienot vārdu skaidrojumus — kaut arī autors atklāti atzītas, ka šajā procesā nav meklējis skaidrojošo vārdnīcu palīdzību, nav attaisnojama maldīgas informācijas publicēšana. Tomēr darbs uzteicams par interesanto kompozīcionalo risinājumu.

2008.gada pusaudžiem adresēto izdevumu vidū diemžēl bijis arī daudz vairāk vāju darbu nekā citos gados, arī tādi, par kuriem I.Stikānei bija nesaudzīgi skarbs vērtējums: vai šāds darbs vispār ir izdodams?

Literārā pasaka ir Latvijā ļoti iecienīts prozas žanrs. 2008.gadā tajā veiksmīgi debitējis Māris Bērziņš ar asprātīgo, humora pilno darbu "Resnais svešnieks jeb 5.A klases skolnieka Kristera, viņa draugu un nepārspējamā Cūkmēna pārdzīvojumi un piedzīvojumi". Aktuālā vides aizsardzības problemātika risināta, reālās pasaules tēlojumā ievijot fantastikas līniju — Latvijā labi pazīstamā akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" kampaņas "Nemēslo mežā!" reklāmas tēla Cūkmēna pasauli. Savukārt Laura Gundara darba "Ķipars pipars" neveiksme ir pārmērīgi gari, sapinķerēti teikumi, kas "varbūt noder interpunkcijas mācīšanai latviešu valodas stundās, taču ne lasīšanai" un iežūžojošās vārdū maģijas efekts galu galā lasītāju spiež nonākt pie atziņas: "Ja darbs ir paredzēts lasīšanai pirms gulētiešanas, tad savu mērķi tas ir sasniedzis."

2008.gadā lasītājs tiek lutināts ar vērtīgiem dzejas izdevumiem: sirsnīgo Māras Cielēnas "Trakulīte sandalīte", Māra Runguļa "Tuk, tuk, mizgrauzī!", kas apbur ar vizuālo tēlainību, Dagnijas Dreikas "Ragrillis, tas ragu rillis", Maijas Laukmanes "Balts, zaļš un dzeltens" un "Garlaičībai garš deguns", kā arī četriem Ineses Zanderes dzejuļu krājumiem: "Brīnumbēbīša gads", "Dzejoļi māsai un brālim", "Vārdurati" un dzejuļu kalendāru 2009.gadam "Princešu piedzīvojumi". Apbrīnojama ir I.Zanderes spēja "bēriņšķigi rotaļīgi, priecīgi, dažādos ritmos dejojoši" un visādi citādi runāt par nopietnām lietām. Tie ir dzejoļi ne tikvien bērniem, bet arī pieaugušajiem — I.Zanderes dzejā pirmajā mirkli tveramo plānu, ko saprot mazais lasītājs, papildina metaforiskais.

2008.gadā iznācis arī pēdējā laikā labākais patriotiskās dzejas krājums "Manai Latvijai" ar bērnu ilustrācijām.

I.Stikāne atzina, ka kopumā latviešu rakstnieku radītā bērnu grāmatu pasaule 2008.gadā bagātīgi sakuplojusi, kļuvusi spilgtāka un daudzveidīgāka, tajā parādījušies daudzi jaunu autoru un ilustratoru vārdi: "2008. gads paliks atmiņā kā virsotne."

Ilustrēta grāmata kā tēls un objekts

Mākslas zinātniece, LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes Skolotāju izglītības nodalas lektore **Austra Avotiņa** vērtēja 2008.gadā izdoto ilustrēto bērnu grāmatu vizuālo kvalitāti, piedāvājot klausītājiem savdabīgu, mākslas filozofijā sakņotu, skatījumu.

Lektore uzsvēra, ka bērnu grāmatās ilustrācijām nekad nav sekundāra nozīme, jo "tās ir kā durvis uz

Mākslas zinātnieces A. Avotiņas uzmanības lokā — jautājums: kā panākt, lai ilustrētā grāmata ir mūsdienu mākslas šedevrs?

grāmatu — ja vēlaties ieiet, tās jāatver.” Lai arī lielākajā daļā Latvijā izdoto bērnu grāmatu attēlam ir tekstu pāpildinoša nozīme, tas “ir kā universa daļiņa” un “iedod pasaulei jaunu dimensiju”.

Atbilde uz jautājumu “Kas ir grāmata?”, protams, ir — satus, vēstijums. Taču vai to veido tikai teksts un ilustrācijas? A. Avotiņa ir pārliecināta, ka bērnu grāmata ir telpisks objekts — tai ir “savs svars, forma, krāsa, smarža, faktūra... frizūra un kleita”. Grāmata ir arī konceptuāls, kolektīvs mākslas darbs. Kā panākt, lai ilustrētā grāmata ir mūsdienu mākslas šedevrs? A. Avotiņa atklāja, ka mūsdienu mākslā veiksmīgākie objekti ir tie, kas iedarbojas uz vairākām, vēlams visām, maņām: tausti, redzi, dzirdi, ožu, garšu. Ąrējais veidols rada pirmo iespaidu par grāmatu, rosinot (vai atturot) to paņemt rokās. Taču gala vērtējums par grāmatu veidojas, summējoties dažādām lasītāja izjūtām. Tādēļ grāmatā svarīgs ir viss: izdevuma formāts, iesējums, teksta daudzums, blīvums, burtu lielums, attēli... Papīrs — jo dzeltenāks tas ir, jo dabīgāks, videi draudzīgāks, vieglāks, mīkstāks, milīgāks un emocionāli labvēlīgāk ietekmē lasītāju. Glancētais spožais, zili baltais, *nokīmīkota*is papīrs pozitīvas izjūtas neraisa. Svarīga ir pat skaņa, kas rodas, grāmatu šķirstot, — patīkama vai asa, nevilšas asociācijas ar sagrieztu pirkstu izraisoša?

Lai ilustrētu to, cik svarīgas ir šīs nianses, A. Avotiņa pieminēja pēdējā laikā Latvijas izdevēju tik iecienīto faksimilizdevumu tiražēšanu. Ja tradicionālā izpratnē faksimilizdevums ir maksimāli precīzs oriģināla atveidojums, tad pēdējā laikā Latvijā izdotie drīzāk uzskaitāmi par sabojātiem atkārtotajiem iespiedumiem. Izcielu faksimili sagatavošana, izmantojot oriģinālus, saistīs ar augstām izmaksām, tādēļ pasaulē tie ir ļoti dārgi. Latvijas izdevēji izlīdzas ar senā iespieddarba ieskēnēšanu, turklāt atkārtotās izdošanas procesā atmetot elementus, kas sadārdzinātu izdevuma pašizmaksu. Tā, piemēram, Rūdolfa Blaumaņa “Velnīņu” vāks apgāda “Zvaigzne ABC” atkārtotajā izdevumā zaudējis Pāvila Šenhofa darinātās oriģinālilustrācijas izteiksmīgumu — to nomainījis parasts tumšzils tonis. Nereti tiek maiņīts izdevuma formāts, lapas dizains, burtu lielums, lapušu numerācija. Vai kādam ir tiesības Latvijas grāmatu

mākslas klasiķa Arvīda Jēgera zīmētās un lappusē ideāli iekomponētās saulespuķes nobīdīt lapas lejā, kur tās teju *krit laukā* no grāmatas? Mūsdienu izdevējus nesatrauc, ka lappuse beidzas pusteikumā vai pat pusvārdā. Itin bieži tie nonākuši arī pie konstatācijas — priekšlapa izdevumam ir lieka greznība. Atkārtotā izdevumā reti norādīts darba pirmais izdevējs. Vai drīkst kopēt un atkārtoti tiražēt, piemēram, 1942.gadā iznākušo Margaritas Stārastes “Balti tīri sniega vīri” pirmzdevumu, ignorējot faktu, ka tas ir izcilā Helmara Rudzīša apgāda “Grāmatu draugs” veikums? Attēli, kas tapuši no skenētā materiāla, nevis oriģinālilustrācijas, izskatās plakani, “kā ar asfalta rulli norullēti”, zaudējuši savu sākotnējo burvību. Grāmata no mākslas darba kļuvusi par mehānisku bilžu un teksta neseju.

Lektores runas turpinājumā sekoja neparasta apbalvošanas ceremonija — piecās maiņu sajūtu nominācijās tika kronētas 2008.gadā izdotās grāmatas. Taustes balva tika piešķirta Gitai Treicei par ilustrācijām Arno Jundzes grāmatai “Ķiparu Ķerpatu Čieps”, dzirdes balva — Dzintrai Aulmanei par ilustrācijām Ludmilas Ikeres pasakai “Mazā Saulstariņa lielais ceļojums”, redzes balva — Edmundam Jansonam par ilustrācijām Ineses Zanderes dzejoļu grāmatai “Brīnumbēbiša gads”, garšas balva — Ilzei Dambei par ilustrācijām Māras Cielēnas dzejoļu grāmatai “Trakulīte Sandalīte” un Pētera Blūma pasakai “Rīgas peles Ēdolē”, smaržas balva — Anitai Paegle par ilustrācijām Laura Gundara grāmatai “Ķipars Pipars”.

Gūt ieskatu A. Avotiņas konferencē nolasītajā referātā, kā arī iepazīties ar plašāk izvērstu informāciju par grāmatu balvām var: **A. Avotiņa, Austra.** Ilustrētā grāmata kā tēls un objekts jeb piecu balvu pasniegšanas ruta. *Iespiedgrafika*, Nr.2, 2009, 14.–19.lpp.

Nīderlande — “drukas gardumu” un skolotāja Jāpa zeme

Īsi pirms savas grāmatas “Skolotājs Jāps var visu” atvēršanas svētkiem, kas notika 2009.gada 16.maijā, konferences dalībniekus uzrunāja nīederlandiešu rakstnieks **Ž. Frīnss**. Viņš ir viens no visvairāk lasītajiem mūsdienu

Nīederlandiešu rakstnieks Ž. Frīnss uzsver: bērnu lasītprieka veicināšanā svarīga ir grāmatu pieejamība — tām jābūt visapkārt!

**IBBY Niderlandes nodaļas prezidente T.Frolanda-Leba
atklāj bērnu grāmatu izstādi "Holandes drukas gardumi"**

Holandes bērnu rakstniekiem, daudzu literāru balvu ieguvējs. Latviešu valodā līdz šim bija lasāmi tikai trīs Ž.Frīnsa stāsti, taču tagad izdevniecībā "Liels un mazs" iznākusī, Ineses Paklones tulkotā 37 stāstu izlase šo robu aizpildīs. "Tā ir joti interesanta sajūta — kad tu pats esi sarakstījis grāmatu, bet nevari to izlasīt," jokoja Ž.Frīnss. Autors iepazīstināja klausītājus ar savas grāmatas galveno varoni skolotāju Jāpu — kādas skolas trešās klasses jauno audzinātāju. Mazpamazām kļuva skaidrs, ka savādā, ekscentriskā, taču dzīvesgudrā, cilvēcīgā un sirsnīgā skolotāja prototips stāv klausītāju priekšā — Ž.Frīnss atzina, ka darba sižeta pamatā ir viņa paša pedagoga darba gaitās piedzīvotais. Vistrāpīgāk grāmatas galveno varoni raksturojusi rakstniece, grāmatas rektore Inese Zandere: "Latvijā skolotājs Jāps var šķist divkārt traks, gandrīz neiespējams, jo Latvijā vīrietis — sākumskolas pedagogs ir returns ne tikai literatūrā, bet pirmkārt jau skolā. Turpinoties negativajai padomju laika tradīcijai, šis darbs tiek uzskatīts par slīkti atalgotu un vīrietim apkaunojošu sieviešu profesiju. Un tas ir ne vien muļķīgi, bet joti skumji, jo nošķieb uz vienu pusi arī bērnu priekšstatus par pasaules kārtību. Jāps, kas stāsta bērniem par savu mazo bēbīti un ved viņu līdzi uz skolu, māca no sirds raudāt par nomirušajiem, mācot daļskaitlus, cep pankūkas, atbalsta mīlestību un kopā ar klasi peld baseinā, ir vienkārši lielisks vīrietis."

Ž.Frīnss runāja arī par to, cik svarīgi ir bērniem lasīt priekšā skaļi: "Ja jūs teiksiet — izlasiet šo grāmatu, tā ir joti laba, — to izlasīs labi, ja četri vai pieci bērni. Ja pastāstīsiet tās saturu — izlasīs vairāki. Bet ja nolasīsiet priekšā kādu nodaļu — grāmatu izlasīs pusklase, turklāt pēc tam, daloties sajūsmā, ieinteresēs atlikušo pusī." Tomēr skalī lasīt ir jāprot — ja bērni jūsu priekšālasījuma laikā aizmieg, tas ir rādītājs, ka lasāt slīkti. Atraktīvā, humorīlnā stāstījumā Ž.Frīnss neklātienē iepazīstināja ar kādu savu draugu — skolotāju, kurš joti slīkti lasa priekšā skaļi, toties, atšķirībā no paša Ž.Frīnsa, brīnišķīgi dzied, un atklāja viņu rasto problēmas risinājumu — kooperēšanās: kopš tā laika draugs nācis uz Ž.Frīnsa klasi ar ģitaru, bet Ž.Frīnss pie kolēga skolēniem — ar grāmatu rokās. Abu klašu skolēni bijuši laimīgi.

Nīderlandē valsts mērogā tiek organizētas sacensības, kurās bērni sacenšas skalajā lasīšanā. Katru gadu tajās piedalās aptuveni 18 000 bērnu. Ž.Frīnss atzina, ka tas ir labs veids kā veicināt lasīšanu.

Ilgū laiku rakstīšana Ž.Frīnsam bija tikai hobījs, taču kopš 1992.gada viņš nododas vienīgi literāram darbam, vienlaikus bieži viesojoties skolās. Arī tas, ka Ž.Frīnsam pašam ir bērni un mazbērni, kalpo kā stimuls rakstīt.

IBBY Nīderlandes nodaļas prezidente T.Frolanda-Leba pasākuma noslēgumā atklāja bērnu grāmatu ilustrāciju izstādi "Holandes drukas gardumi". Nīderlandes bērnu grāmatu ilustrācijas viņa salīdzināja ar Holandes saldumu kolekciju līdzatvestā lielā stikla saldumu traukā (no kura pēcāk tika cienāti visi konferences dalībnieki) — katrai konfektei sava forma, tekštūra, krāsa, garša. Un — ikviens grib tos pagaršot!

Konferences laiks svinīgajā atmosfērā aizritēja strauji. Pavisam nemanāmi tuvojās tās izskāja, tādēj mazāk laika atlīka gadskārtējam bērnu bibliotēku darba iztirzājumam. Šīs ieskatu bērnu bibliotēku veiksmēs 2008. gadā sniedza BLC darbinieces **Iveta Krūmiņa, Sarmīte Galsa** un **Ilze Čilipāne**. Vislielākais prieks par to, ka, pateicoties jaunajai lasīšanas veicināšanas programmai "Pirmā tikšanās ar bibliotēku", 2008.gadā pārliecinoši bērnu bibliotēkās ir ienācis pirmsskolas vecuma lasītājs. Jārūpējas vien, lai piedāvājums mazajiem lasītājiem bibliotēkās neapsiktu.

BLC vadītāja S.Tretjakova un viesi no Nīderlandes sarunās pie kafijas tases

Bērnu bibliotēkas 2008.gadā pastiprināti pievērsušās darbam ar krājumu, daudzviet tapušas krājumu attīstības koncepcijas. Bibliotēku plauktus bērniem par lielu prieku arvien kuplākā skaitā papildinājuši modernie informācijas nesēji — lasāmatmiņas kompaktdiski (CD-ROM) un ciparvideodiski (DVD). Krājumu komplektēšanā arvien vairāk jūtams sabiedrības atbalsts — paši linājies grāmatu ziedojumu un dāvinājumu skaits. Tas nozīmē, ka arī galvenajam darbam, ko veic bibliotēku darbinieki — lasīšanas popularizēšanai sabiedrībā — ir bijuši panākumi.

(Marlēnas Krasovskas foto)

¹ 2008.gadā iznākušas 244 grāmatas bērniem: 185 dailliteratūras izdevumi (no tiem 79 — latviešu oriģinālliteratūra) un 59 populārzinātniski izdevumi (pēc LNB Bibliogrāfijas institūta sagatavotā Latvijas izdevējdarbības statistikas materiālu krājuma "Latvijas prese"). Tā kā Latvijā ne visas izdevniecības respektē valsts statistikas standartus izdevējdarbības jomā (piemēram, apgāds "Zvaigzne ABC" noteikumos izdevumu izlaides ziņu uzrādīšanai paredzēto pozīciju "izdošanas datējums" ignorē), turklāt atsevišķi 2009.gadā iznākušie izdevumi ir datēti ar 2008.gadu, radusies neliela neprecizitāte. (Aut. piez.)